

Možnosti za boljše sodelovanje med industrijo in jedrskimi inštituti

V Inštitutu za nuklearna raziskovanja »Rudjer Bošković« v Zagrebu je bilo v začetku tega meseca posvetovanje zastopnikov industrijskih podjetij, znanstvenih inštitutov in fakultet na Hrvaškem.

Na posvetovanju je bilo ugotovljeno, da še vedno ni potrebnega sodelovanja med ustanovami, ki se ukvarjajo z jedrsko znanostjo, in podjetji, ki naj te znanstvene pridobitve izkoristijo v praksi. Zaradi premajhnega sodelovanja niso celo izkoriščene niti vse materialne možnosti, ki jih je dala v ta namen na razpolago skupnost. Medtem ko danes naši inštituti v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani rešujejo zelo zamotane jedrske probleme, je proizvodnja nekaterih tovarn na precej nizki ravni. Iz tega izhaja, da je treba čimprej najti tisto vez med znanostjo in industrijo, ki bi omogočila uporabo pridobitev moderne znanosti v industriji.

Bilo pa bi zgrešeno misliti, da lahko znanstveni inštituti rešijo vse probleme industrije. Strokovnjaki iz inštitutov seveda ne morejo biti toliko vsestranski, da bi lahko ugotavljali tudi vse praktične probleme. Zato je bilo na posvetovanju poudarjeno, da bi morali bolj mobilizirati strokovnjake iz industrije, ki včasih nimajo jasne predstave o možnostih uporabe jedrske energije.

V nekaterih tovarnah ne gledajo pravilno na strokovnjake, ki delajo v tovarniških laboratorijih. To delo podcenjujejo in ne razumejo njegove pomembnosti za napredek proizvodnje. Obstaja napačno mnenje, da mora delo teh strokovnjakov v najkrajšem času vplivati na

povečanje proizvodnje, obvladanje kakšnega izdelka itd. Znanstveno delo v tovarni pa terja veliko časa in potrpljenja, kljub temu pa se spleča: nekaterim našim tovarnam, ki imajo dobro opremljene znanstvene laboratorije, je uspelo doseči zelo dobre rezultate. Razen tega v industriji ni vedno dovolj razumevanja za uporabljanje znanosti in modernizacijo proizvodnje. Med 48 osebami, ki se ukvarjajo s podiplomskimi študijami pri Inštitutu »Rudjer Bošković«, le trije zastopajo industrijo. Včasih se zgodi, da pošlje tovarna svojega inženirja na tečaj pri znanstvenem zavodu, da bi se seznanil z nekaterimi dosežki jedrske znanosti, ko pa se ta vrne po končanem tečaju v tovarno — ga zaposlijo v oddelku za pripravo dela, kjer lahko uporabi najmanj tistega, česar se je naučil.

Na posvetovanju so razpravljali o raznih možnostih sodelovanja strokovnjakov iz jedrskih inštitutov in industrije. Tako bi morala na primer industrija poslati svoje strokovnjake na specializacijo (na staž ali na podiplomske študije), nadalje naj bi inštituti reševali probleme ne-

posrednega pomena za industrijo, kadri inštitutov naj bi skupaj s kadri iz industrije reševali skupne probleme ali pa naj bi strokovnjaki iz inštituta obiskovali industrijska podjetja, se na kraju samem seznanjali s tehnološkimi procesi ter opozarjali na možnosti izboljšanja teh procesov z uporabo jedrske energije (radioizotopov in radioaktivnih sevanj).

Med drugim so opozorili tudi na problem osvajanja materiala ter opreme za gradnjo jedrskih instrumentov in naprav, kar terja poostreno kakovost proizvodnje. Ugotovili so potrebo, da se preide k višji obliki tehničnega združevanja zainteresiranih industrijskih podjetij zaradi mobiliziranja tehničnih sil za ostajanje nove tehnike, ki se je razvila iz uporabljanja jedrske energije.

Sklenjeno je bilo, naj bi taka posvetovanja sklicevali tudi v prihodnje, da bi se strokovnjaki iz industrije lahko seznanili z dosežki inštituta, inštituti pa s potrebami in zahtevami industrije. Posvetovanja bodo organizirali ne samo za zastopnike industrije, temveč tudi za druga gospodarska področja. S. S.

Iz delovanja zavoda za agropedologijo v Sarajevu

Za agropedološke strokovnjake je bila Bosna in Hercegovina pred vojno popolnoma neraziskano področje, ker podobne

ustanove na ozemlju te republike sploh ni bilo. Zato je imel Zavod za agropedologijo, ki je bil ustanovljen takoj po osvoboditvi, nenehno veliko dela in tudi danes ga ima. Kmetijska posestva, kmetijske zadruge in kmečke obdelovalne zadruge, posebno pa hidrotehnične sekcije so glavni kupci uslug te znanstvene ustanove s samostojnim finansiranjem. Zanimanje za raziskovanje zemljišč pri proizvajalcih in tudi veliki načrti za izvajanje melioracijskih del nenehno zaposlujejo vse sile zavoda, da opravljajo analize in izdelujejo elaborate, ki so potrebni za uvedbo kolobarja ali zgraditev melioracijskih objektov. Elaborate za potrebe hidrotehničnih sekcij izdeluje zavod na račun »Poljoprojekta«, združnega podjetja, ki se ukvarja s projektiranjem v kmetijstvu. Doslej so v glavnih potezah raziskali pedološke lastnosti vseh polj v Bosni in Hercegovini, ki jih je treba osušiti, namakati ali pripraviti za uporabo vodne energije. Večina okrajev, med njimi brčanski, banjaluški, livanjski in trebinjski, ki so v svojih perspektivnih planih razvoja kmetijstva določili velika dela, imajo študije zavoda za agropedologijo v Sarajevu, ki jim služijo kot podlaga za dokončno izdelavo elaborata in sodelovanje pri natečaju za najem kreditov.

Zavod je končal tako imenovana orientacijska raziskovanja pedoloških svojstev zemljišč na vseh kmetijskih posestvih te republike, kar je mnogim omogočilo, da so že sedaj uvedla najbolj smotrni kolobar in da so na podlagi zavedovih analiz znatno popravila fizične lastnosti zemljišč. Prihodnje leto bo zavod nadaljeval podrobna raziskovanja zemljišč na kmetijskih posestvih, kar bo omogočilo končno orientacijo posestev v pridelovanju rastlin. I. B.

Bralcem „Komunista“ in „Naše skupnosti“

Obveščamo bralce »Komunista« in »Naše skupnosti«, da organizirata lista samostojno skupno upravo v Ljubljani, Tomšičeva ulica 1-3. Uprava ima že svoj samostojni tekoči račun pri Komunalni banki v Ljubljani, in sicer

60-KB-5-Z-633

Številka našega poštnega predala je 190.

Uprava vabi naročnike na obnovo naročnine za leto 1958. Posebej opozarja, da je treba na hrbtu položnice napisati, za kateri list pošiljate naročnino, za koliko izvodov in za kakšno dobo. Za številko bančnega računa napišite »Za Komunista« ali »Za Našo skupnost«, za kateri list pač pošiljate naročnino.

Naročnina znaša:

Za »Komunista«	Za »Našo skupnost«
letna naročnina . . . . . 1000 din	letna naročnina . . . . . 500 din
polletna naročnina . . . . . 500 din	polletna naročnina . . . . . 125 din
trimesečna naročnina . . . . . 250 din	

Uprava listov »Komunist« in »Naša skupnost«